ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ MARCO DARMON της 30ής Ιανουαρίου 1985 *

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Η υπό κρίση προσφυγή λόγω παραβάσεως αφορά το πρόβλημα αν συμβιβάζεται προς τις διατάξεις του άρθρου 30 της Συνθήκης ΕΟΚ το Trade Descriptions (Origin Marking) (Miscellaneous Goods) Order της 2ας Φεβρουαρίου 1981 (εφεξής το Order).

Για τέσσερις κατηγορίες προϊόντων:

— προϊόντα υφαντουργίας και είδη ρουχισμού,

— οικιακές ηλεκτρικές συσκευές,

— υποδήματα,

— μαχαιροπήρουνα,

το κείμενο αυτό, γενικού περιεχομένου, εξαρτά τη λιανική πώληση από την ένδειξη καταγωγής, δηλαδή της χώρας όπου κατασκευάστηκαν τα προϊόντα [1]. « Τα προϊόντα πρέπει να είναι σεσημασμένα ή να συνοδεύονται » από παρόμοια ένδειξη [2]. Η υποχρέωση αυτή επιβάλλεται στον έμπορο λιανικής πωλήσεως. Ως προς τον προμηθευτή, αυτός είναι υποχρεωμένος να δώσει στον αγοραστή, το αργότερο μέχρι τη στιγμή της παραδόσεως, γραπτή ένδειξη της καταγωγής των προϊόντων [3], εκτός αν τα ίδια τα προϊόντα είναι σεσημασμένα ή συνοδεύονται από παρόμοια ένδειξη [4] όπως είναι ευνόητο, σε παρόμοια περίπτωση, ο έμπορος λιανικής πωλήσεως δεν θα είναι πλέον υποχρεωμένος να εκπληρώσει ο ίδιος μια υποχρέωση την οποία έχει ήδη τηρήσει ο προμηθευτής.

2. Από τα προεκτεθέντα η Επιτροπή συνάγει ότι το Order παρέχει στον έμπορο λιανικής πωλήσεως μια εναλλακτική δυνατότητα επιτρέποντάς του να απαλλαγεί από την υποχρέωσή του με τη μετάθεσή της σε προηγούμενο στάδιο της αλυσίδας διανομής. Στην πραγματικότητα, η εν λόγω υποχρέωση δεν βαρύνει τον έμπορο λιανικής πωλήσεως αλλά τους άλλους επιχειρηματίες και, σε τελευταία ανάλυση, τον ίδιο τον κατασκευαστή.

Κατά την Επιτροπή, το Order επιβάλλει εις βάρος των εξαγωγέων προς το Ηνωμένο Βασίλειο συμπληρωματικά έξοδα λόγω της ίδιας της σημάνσεως και της ανάγκης να προβλέψουν ειδικές σειρές και αποθέματα. Έτσι, η βρετανική ρύθμιση, μολονότι εφαρμόζεται αδιακρίτως επί εγχώριων και εισαγόμενων προϊόντων, στην πραγματικότητα συνιστά ως προς τα τελευταία μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό που απαγορεύει το άρθρο 30.

Το Ηνωμένο Βασίλειο απαντά στην ουσία ότι το Order δεν αφορά τις εισαγωγές, αλλά μόνο τη λιανική πώληση στη βρετανική αγορά. Αμφισβητεί τη μετακύλιση που η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι θα επέλθει και επομένως τον παρακωλυτικό χαρακτήρα του Order. Εν προκειμένω, ισχυρίζεται ιδίως ότι η ένδειξη καταγωγής, όπως και η δημιουργία ειδικών σειρών και αποθεμάτων κατά το στάδιο της κατασκευής, αποτελεί τρέχουσα εμπορική πρακτική και ότι, εν πάση περιπτώσει, τα κατ' αυτό τον τρόπο δημιουργούμενα έξοδα είναι ασήμαντα.

Επικουρικώς, για την περίπτωση που οι διατάξεις του άρθρου 30 θα είχαν εφαρμογή καταρχήν στην προκείμενη περίπτωση — το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζει ότι το Order

* Μετάφραση από τα γαλλικά.

1 — Άρθρο 1 (3).

2 — Άρθρο 2 (2) (α).

3 — Άρθρο 3 (2).

4 — Άρθρο 3 (1) (α).

δικαιολογείται από τη μέριμνα να εξασφαλιστεί η προστασία των καταναλωτών. Το Ηνωμένο Βασίλειο, αναφερόμενο στη νομολογία του Δικαστηρίου « Cassis de Dijon » [5], θεωρεί ότι το Order είναι αναγκαίο για να επιτευχθεί ο πιο πάνω στόχος, ο οποίος αποτελεί επιτακτική απαίτηση δημόσιου συμφέροντος που επιτρέπει παρέκκλιση από τις διατάξεις του άρθρου 30.

Δεδομένου ότι πρόκειται για εξαίρεση από τη θεμελιώδη αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, η Επιτροπή φρονεί ότι η προστασία των καταναλωτών αποτελεί έννοια που ερμηνεύεται συσταλτικώς. Επομένως δεν επιτρέπει παρά μόνο μέτρα που προορίζονται στο να αποφευχθεί η παραπλάνηση του καταναλωτή. Κάτω από αυτό το πρίσμα, η ένδειξη καταγωγής δεν είναι δυνατό να θεωρηθεί ως προϋπόθεση αυτής της προστασίας.

3. Έτσι, η υπό κρίση διαφορά θέτει δύο ερωτήματα που θα εξετάσω διαδοχικά:

— έχει το Order ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση της εισαγωγής στο Ηνωμένο Βασίλειο των προϊόντων επί των οποίων εφαρμόζεται;

— σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, η υποχρέωση που επιβάλλει δικαιολογείται για να ικανοποιηθεί επιτακτική απαίτηση η οποία αφορά, στην προκειμένη περίπτωση, την προστασία των καταναλωτών;

I — Ως προς την παρεμβολή εμποδίων στο εμπόριο

4. Κατά πάγια νομολογία, « κάθε ρύθμιση... των κρατών μελών ικανή να παρεμβάλει εμπόδια στο ενδοκοινοτικό εμπόριο, άμεσα ή έμμεσα, πραγματικά ή δυνητικά, θεωρείται ως μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικούς περιορισμούς » [6]. Κατ' αυτό τον τρόπο, δώσατε ευρύ περιεχόμενο στην έννοια του εμποδίου. Εν προκειμένω δεν έχει σημασία αν το εμπόδιο προκύπτει από μέτρο που εισάγει διακρίσεις ή από διάταξη η οποία, όπως στην προκείμενη περίπτωση, εφαρμόζεται αδιακρίτως επί εγχώριων και εισαγόμενων προϊόντων [7].

Εντούτοις, όπως επεσήμανε ο γενικός εισαγγελέας Reischl ύστερα από ανάλυση της νομολογίας του Δικαστηρίου, για να υφίσταται εμπόδιο πρέπει το αμφισβητούμενο εθνικό μέτρο να συνεπάγεται « *συγκεκριμένους* περιορισμούς *στο εμπόριο* » [8]. Νομίζω ότι το εν λόγω κριτήριο ελήφθη υπόψη στην απόφασή σας Blesgen [9] και επικυρώθηκε στην απόφασή σας Prantl. Πράγματι, στην απόφαση αυτή δεχτήκατε ότι « εθνικές κανονιστικές ρυθμίσεις περί της διαθέσεως στο εμπόριο προϊόντων, έστω και αν ισχύουν αδιακρίτως για τα εγχώρια και τα εισαγόμενα προϊόντα, δεν διαφεύγουν της απαγορεύσεως του άρθρου 30 της Συνθήκης αν », διευκρινίσατε, « επιφέρουν στην πράξη προστατευτικά αποτελέσματα που ευνοούν τυπική εγχώρια παραγωγή και έχουν αντίστοιχα δυσμενή επίπτωση σε ορισμένες κατηγορίες προϊόντων άλλων κρατών μελών » [10].

Έτσι, για να χαρακτηριστεί ένα εθνικό μέτρο το οποίο εφαρμόζεται αδιακρίτως ως εμπόδιο στο εμπόριο κατά την έννοια του άρθρου 30 πρέπει να έχει ως συνέπεια δυσμενείς επιπτώσεις στη διάθεση στο εμπόριο των εισαγόμενων προϊόντων σε σχέση με τη διάθεση στο εμπόριο των εγχώριων και, κατά συνέπεια, να έχει προστατευτικό αποτέλεσμα υπέρ των τελευταίων. Αυτός ο συγκεκριμένος τρόπος θεωρήσεως υποδηλώνει τη θέλησή σας να λάβετε υπόψη τις *πραγματικές* διαστάσεις της

5 — Υπόθεση 120/78, Rewe-Zentral (Rec. 1979, σ. 649).

6 — Υπόθεση 8/74, Dassonville, πέμπτη σκέψη (Rec. 1974, σ. 837).

7 — Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Reischl στην υπόθεση 75/81, Blesgen (Συλλογή 1982, σ. 1211 και ειδικότερα σ. 1235).

8 — Οι προαναφερθείσες προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Reischl, σ. 1238 (η υπογράμμιση είναι δική μου).

9 — Η προαναφερθείσα υπόθεση 75/81, 8η έως 10η σκέψη· υπόθεση 193/80, Ιταλία (Συλλογή 1981, σ. 3019), 20ή σκέψη· βλέπε επίσης υπόθεση 286/81, (Oosthoek Συλλογή 1982, σ. 1475), 15η σκέψη.

10 — Υπόθεση 16/83, Prantl (13 Μαρτίου 1984), 21η σκέψη (η υπογράμμιση είναι δική μου).

επιδείνωσης — άμεσης ή έμμεσης, πραγματικής ή δυνητικής — του ενδοκοινοτικού εμπορίου.

5. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή οφείλει, εφόσον σας ζητά να εφαρμόσετε τις διατάξεις του άρθρου 30 επί εθνικού μέτρου το οποίο ισχύει αδιακρίτως, να αποδείξει ότι το εν λόγω μέτρο συνεπάγεται *συγκεκριμένο περιορισμό στο εμπόριο.* Μέχρι τώρα η απόδειξη αυτή δεν έχει προσκομιστεί.

Πράγματι, προς υποστήριξη της προσφυγής της, η Επιτροπή επικαλείται πρωτίστως την απόφασή σας « Ιρλανδικά ενθύμια », δύο διαδικασίες λόγω παραβάσεως κατά του γαλλικού κράτους, οι οποίες όμως διαγράφηκαν — δεδομένου ότι το εν λόγω κράτος συμμορφώθηκε προς την αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής —, τέλος δε, δύο επιστολές που προέρχονται αντίστοιχα από ένα βρετανό έμπορο λιανικής πωλήσεως οικιακών ηλεκτρικών συσκευών και από το « Groupement des industries françaises des appareils d'equipement ménager » (Ένωση γάλλων βιομηχάνων συσκευών οικιακού εξοπλισμού ».

Δεν νομίζω ότι η αναφορά στην υπόθεση « Ιρλανδικά ενθύμια » είναι εύστοχη. Πράγματι, η εν λόγω υπόθεση αφορούσε ένα μέτρο που εισήγε διακρίσεις δεδομένου ότι η ένδειξη καταγωγής με την αναγραφή της λέξης « foreign » επιβάλλονταν επί των εισαγόμενων *μόνον* προϊόντων. Επιπλέον, στην απόφασή σας δηλώσατε ρητώς « υπό την επιφύλαξη του θέματος που ανεκίνησε η Επιτροπή », η οποία είχε υποστηρίξει ότι « δεν θα ήρκει να απαιτηθεί ομοίως η αναγραφή ενδείξεως καταγωγής επί των εθνικών προϊόντων » [11], για να συγκεντρώνει η επίμαχη ρύθμιση τις απαιτήσεις του άρθρου 30. Για τον ίδιο λόγο νομίζω ότι δεν είναι καθόλου διαφωτιστικές εν προκειμένω οι δυο « γαλλικές υποθέσεις », οι οποίες αφορούσαν επίσης αποκλειστικά εισαγόμενα προϊόντα.

Όσον αφορά τις επιστολές που κατέθεσε η Επιτροπή πρέπει να κάνω τις ακόλουθες παρατηρήσεις: οι επιστολές αυτές αφορούν τα προϊόντα *ενός μόνο* από τους τέσσερις τομείς που περιλαμβάνει το Order — τις ηλεκτρικές οικιακές συσκευές — τα οποία εισάγονται από *ένα μόνο* κράτος μέλος, τη Γαλλία. Κατά τα λοιπά, η επιστολή που προέρχεται από τη γαλλική επαγγελματική ένωση, σχετικά με τις συνέπειες του Order, περιλαμβάνει μόνο διαβεβαιώσεις οι οποίες δεν βασίζονται σε κανένα στοιχείο που να πιστοποιεί το αληθές των « πιέσεων » που ασκήθηκαν από τους βρετανούς διανομείς, ή τις μεταβολές που επιβλήθηκαν σε « όλους τους κατασκευαστές ». Η δεύτερη επιστολή, την οποία προσκόμισε η Επιτροπή κατόπιν ρητής αιτήσεως του Δικαστηρίου, είναι ακόμα λιγότερο σημαντική καθόσον προέρχεται από ένα μεμονωμένο έμπορο λιανικής πωλήσεως.

Στην πραγματικότητα, τα στοιχεία βάσει των οποίων πρέπει να σχηματίσετε τη δικανική σας πεποίθηση δεν είναι αρκετά σημαντικά. Ας γίνω σαφής. Δεν διατείνομαι ότι το Order δεν είχε ή δεν θα μπορούσε να έχει κανένα παρακωλυτικό αποτέλεσμα. Απλώς λέγω ότι στο παρόν στάδιο η Επιτροπή δεν απέδειξε καθόλου τη φερόμενη επίπτωση επί του εμπορίου ούτε, a fortiori, τον περιοριστικό του χαρακτήρα.

Γι' αυτό το λόγο, νομίζω ότι πρέπει να απορριφθεί η ασκηθείσα προσφυγή. Σε περίπτωση που δεν θα συμμεριζόσαστε την ανάλυσή μου, σε σας εναπόκειται να εξετάσετε το λόγο που προβάλλει επικουρικώς το Ηνωμένο Βασίλειο.

II — Επί της προστασίας των καταναλωτών

6. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου « τα εμπόδια στη διακοινοτική κυκλοφορία τα οποία προκύπτουν από διαφορές των εθνικών νομοθεσιών ως προς τη διάθεση στο εμπόριο των εν λόγω προϊόντων πρέπει να γίνονται αποδεκτά εφόσον οι σχετικές διατάξεις μπορούν να θεωρηθούν ως αναγκαίες για την ικανοποίηση επιτακτικών απαιτήσεων που αφορούν, ιδίως, ... την προστασία των καταναλωτών » [12].

11 — Υπόθεση 113/80, Ιρλανδία (Συλλογή 1981, σ. 1625), 16η σκέψη.

12 — Η προαναφερθείσα υπόθεση 120/78, 8η σκέψη.

Κατά συνέπεια, το ερώτημα που τίθεται αφορά το ζήτημα αν η υποχρέωση αναγραφής της ενδείξεως καταγωγής είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της προστασίας των καταναλωτών.

7. Το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζει την άποψη αυτή ισχυριζόμενο ότι μια τέτοιου είδους ανάγκη υπάγεται στο αποκλειστικό πεδίο εκτιμήσεως του κράτους μέλους και ότι εν προκειμένω σφυγμομετρήσεις της κοινής γνώμης κατέδειξαν ότι είναι αναγκαίο οι βρετανοί καταναλωτές να γνωρίζουν, πριν από κάθε αγορά, την καταγωγή των σχετικών προϊόντων. Επίσης, υφίσταται αναμφισβήτητη σχέση μεταξύ της γεωγραφικής καταγωγής ενός προϊόντος και των ουσιαστικών του ιδιοτήτων (παραδείγματος χάρη ιταλικά υποδήματα, γαλλικά αρώματα). Τέλος, η υποχρεωτική ένδειξη καταγωγής αποτελεί το λιγότερο παρακωλυτικό για το εμπόριο μέσο και ότι, επομένως, αυτό είναι σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας.

Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η έννοια της προστασίας των καταναλωτών μπορεί να δικαιολογήσει παρέκκλιση από τη θεμελιώδη αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων και ότι, κατά συνέπεια, η έννοια αυτή πρέπει να ερμηνεύεται συσταλτικώς και όχι να επαφίεται στην εκτίμηση κάθε κράτους μέλους. Έτσι, η Επιτροπή φρονεί ότι η προστασία των καταναλωτών δεν μπορεί να δικαιολογεί παρά μόνο μέτρα τα οποία προορίζονται στο να αποφευχθεί η παραπλάνησή τους. Εν προκειμένω επικαλείται τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής επί προτάσεως οδηγίας σχετικά με την ένδειξη καταγωγής ορισμένων προϊόντων υφαντουργίας και ειδών ρουχισμού, με την οποία η τελευταία είχε θεωρήσει ότι παρόμοια ένδειξη δεν ανταποκρινόταν σε πραγματική έλλειψη που έπρεπε να καλυφθεί προς το συμφέρον των καταναλωτών [13].

13 — Γνώμη που δημοσιεύτηκε στην ΕΕ C 185 της 27. 7. 1981, σ. 32.

8. Όπως επισήμανα προηγουμένως, αναφέροντας την απόφασή σας « Cassis de Dijon », ελλείψει σχετικής κοινής ρυθμίσεως, επιτρέπεται στα κράτη μέλη να καθορίζουν τις προϋποθέσεις της διαθέσεως στο εμπόριο επί του εθνικού τους εδάφους των εγχώριων και εισαγόμενων προϊόντων. Εντούτοις, τα εμπόδια στο εμπόριο που μπορεί να προκύψουν δεν είναι δυνατό να αφεθούν στη διακριτική εκτίμηση κάθε κράτους. Πράγματι, η νομολογία του Δικαστηρίου είναι σαφής ως προς το ζήτημα αυτό. Παρόμοια εμπόδια δεν δικαιολογούνται παρά μόνο εφόσον είναι « *αναγκαία* για την ικανοποίηση *επιτακτικών απαιτήσεων* » [14], μεταξύ των οποίων αναφέρεται η προστασία των καταναλωτών.

Προκειμένου περί παρεκκλίσεως από την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας εμπορευμάτων, το Δικαστήριο διατήρησε την εξουσία ελέγχου της εφαρμογής της. Έτσι, στην υπόθεση 113/80 το Δικαστήριο έκρινε ότι η υποχρέωση αναγραφής της ενδείξεως « foreign » δεν μπορούσε να δικαιολογηθεί από « το συμφέρον των καταναλωτών » και ότι το εν λόγω συμφέρον « και η εντιμότης των εμπορικών ανταλλαγών » *θα επροστατεύοντο ικανοποιητικώς* αν είχε αφεθεί στους εθνικούς κατασκευαστές η δυνατότης να λαμβάνουν κατάλληλα μέσα όπως η αναγραφή, εφόσον το επιθυμούν, της ενδείξεως καταγωγής τους στα ίδια τα προϊόντα τους ή στη συσκευασία τους » [15]. Λαμβάνοντας τη θέση αυτή, το Δικαστήριο έκρινε ότι και η αναγκαιότητα εθνικών μέτρων προστασίας των καταναλωτών υπάγεται στον έλεγχό σας και ότι η ένδειξη καταγωγής δεν είναι, καθαυτή, τουλάχιστον όταν επαφίεται στην πρωτοβουλία των επιχειρηματιών, αντίθετη προς το κοινοτικό δίκαιο.

9. Επομένως, στην προκείμενη περίπτωση, πρόκειται να προσδιοριστεί αν η προστασία

14 — Η προαναφερθείσα υπόθεση 120/78, 8η σκέψη (η υπογράμμιση είναι δική μου).

15 — Η προαναφερθείσα υπόθεση 113/80, 16η σκέψη (η υπογράμμιση είναι δική μου).

των βρετανών καταναλωτών καθιστά *αναγκαίο* εθνικό μέτρο το οποίο *επιβάλλει* για *όλα* τα σχετικά προϊόντα, ανεξαρτήτως προελεύσεως, την αναγραφή της χώρας κατασκευής. Και το Δικαστήριο έκρινε « ότι όσον αφορά ειδικότερα τις ενδείξεις προελεύσεως, ο γεωγραφικός καθορισμός της καταγωγής ενός προϊόντος πρέπει να προσδίδει σ' αυτό μια ιδιότητα καθώς και συγκεκριμένα χαρακτηριστικά ικανά να το εξατομικεύουν » [16].

Επομένως, τα προϊόντα πρέπει να αποτελούν, όπως έλεγε ο γενικός εισαγγελέας Capotorti στις προτάσεις του στην υπόθεση « Ιρλανδικά ενθύμια » « τυπικά προϊόντα » ως προς τα οποία, ελλείψει ενδείξεως καταγωγής, ο αγοραστής θα κινδύνευε να παραπλανηθεί αν αποφάσιζε να τα αγοράσει. Σε παρόμοια περίπτωση, συνεχίζει ο Capotorti, « η κατάλληλη προστασία του καταναλωτού είναι ασφαλώς αναγκαία και κατά συνέπεια νόμιμη σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο » [17].

Νομίζω ότι το κριτήριο του εξατομικευμένου τυπικού προϊόντος λόγω της προελεύσεώς του παρέχει την απαραίτητη εγγύηση για τη δικαιολόγηση παρεκκλίσεως η οποία να στηρίζεται στην προστασία των καταναλωτών. Το Order, λόγω του ιδιαίτερα εκτεταμένου πεδίου εφαρμογής του, δεν είναι σύμφωνο με το πιο πάνω κριτήριο. Έτσι, και τα παραδείγματα θα μπορούσαν να είναι πολλά, κάτω από την ονομασία « προϊόντα υφαντουργίας και ρουχισμού », περιλαμβάνεται μια ολόκληρη σειρά ειδών μεταξύ των οποίων τα « παντός είδους ενδύματα, υφασμάτινα ή μη ». Ομοίως, στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω διατάγματος υπάγονται όλα τα υποδήματα που περιλαμβάνει η αντίστοιχη ονομασία.

Δεδομένου ότι πρόκειται για διάταξη με τόσο ευρύ περιεχόμενο, η νομική υποχρέωση αναγραφής της βρετανικής ή από οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος καταγωγής επί προϊόντων τα οποία δεν παρουσιάζουν αναγκαίως τα χαρακτηριστικά που επισημάνθηκαν πιο πάνω, δεν νομίζω ότι δικαιολογείται από την ανάγκη προστασίας των καταναλωτών. Ακόμη περισσότερο, η πολλαπλή καταγωγή ορισμένων από τα σχετικά προϊόντα ενδέχεται να καταστήσει την ένδειξη καταγωγής ανώφελη ή ακόμα παραπλανητική γι' αυτούς που προτίθεται να προστατεύσει. Επομένως, αμφιβάλλω αν ένα μέτρο με τόσο αμφίβολα αποτελέσματα είναι δυνατό να θεωρηθεί ως αναγκαίο για την προστασία των καταναλωτών.

Επομένως, εφόσον το Δικαστήριο κρίνει ότι το Order συνιστά μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό επί των εισαγωγών, δεν πρέπει να λάβει υπόψη του τη δικαιολογία που προβάλλει το Ηνωμένο Βασίλειο.

10. Βάσει του συνόλου των προηγουμένων σκέψεων, προτείνω στο Δικαστήριο:

— την απόρριψη της προσφυγής λόγω παραβάσεως που άσκησε η Επιτροπή κατά της διατηρήσεως από το Ηνωμένο Βασίλειο Order το οποίο επιβάλλει στους βρετανούς εμπόρους λιανικής πωλήσεως την υποχρέωση να αναγράφουν την καταγωγή των προϊόντων που διαθέτουν στο εμπόριο·

— επικουρικώς, για την περίπτωση που το Δικαστήριο θα έκρινε ότι η εν λόγω υποχρέωση συνιστά μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό απαγορευόμενο από το άρθρο 30 της Συνθήκης, την απόρριψη της δικαιολογίας που προβάλλει η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου σχετικά με την αναγκαιότητα να διασφαλιστεί η προστασία των καταναλωτών.

16 — Υπόθεση 12/74, Επιτροπή κατά Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας (Rec. 1975, σ. 181), 7η σκέψη, σ. 195.

17 — Η προαναφερθείσα υπόθεση 113/80, προτάσεις, σ. 1646.